

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри підприємництва
і торгівлі

Протокол № 2 від 02.09. 2019 р.
Зав. кафедри

С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Волошина С.В.,
доцент кафедри
підприємництва
і торгівлі, к.е.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	34
Практичні / семінарські, годин	20
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4,2
самостійної роботи студента	7,4
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з раціональної організації та напрямків підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Завдання:

- формування знань щодо принципів, методів і типів ефективної організації виробництва, умов і факторів побудови виробничих процесів у часі і просторі;
- опанування знаннями раціональної організації трудових процесів;
- набуття знань щодо функціонування систем підготовки, обслуговування і проектування виробництва;
- оволодіння методичними прийомами раціоналізації та проектування виробництва;
- набуття вмінь організації основного, допоміжного та обслуговуючого виробництва;
- формування навичок визначення шляхів реалізації досягнень в галузі створення та освоєння нової техніки і технології, обґрунтування проектних рішень щодо підвищення ефективності виробництва.

Предмет: зв'язки між елементами виробничої системи, що відбивають сутність і зміст організації, процесів проектування, освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Організаційні основи виробництва.
2. Виробничі системи.
3. Виробничий процес та організаційні типи виробництва.
4. Організація трудових процесів і робочих місць.
5. Нормування праці.
6. Побудова виробничої структури підприємства.
7. Організація виробничого процесу в часі.
8. Одиничний і партійний методи організації виробництва.
9. Організація потокового й автоматизованого виробництва.
10. Організація допоміжних виробництв.
11. Організація обслуговуючих господарств.
12. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції.
13. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції.
14. Організаційне проектування виробничих систем.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр. / сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Організація основного виробництва і трудових процесів					
Тема 1. Організаційні основи виробництва	4	1	1	-	2
Тема 2. Виробничі системи	4	1	1	-	2
Тема 3. Виробничий процес та організаційні типи виробництва	9	2	2	-	5
Тема 4. Організація трудових процесів і робочих місць	8	2	1	-	5
Тема 5. Нормування праці	8	2	1	-	5
Тема 6. Побудова виробничої структури підприємства	8	2	1	-	5
Тема 7. Організація виробничого процесу в часі	13	4	3	-	6
Тема 8. Одиничний і партійний методи організації виробництва	6	2	1	-	3
Тема 9. Організація потокового й автоматизованого виробництва	11	4	1	-	6

Теми 1-9. Модульний контроль 1 (МКР №1)	7	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	78	20	12	-	46
Змістовий модуль 2. Системи підготовки, обслуговування і проектування виробництва					
Тема 10. Організація допоміжних виробництв	17	6	2	-	9
Тема 11. Організація обслуговуючих господарств	15	4	2	-	9
Тема 12. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	13	2	2	-	9
Тема 13. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	13	2	2	-	9
Тема 14. Організаційне проектування виробничих систем	9	-	-	-	9
Теми 10-14. Модульний контроль 2 (МКР №2)	5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	72	14	8	-	50
Усього годин	150	34	20	-	96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Організаційні основи виробництва. Виробничі системи.	2
2	Семінар запитань і відповідей з виконанням практичних завдань Виробничий процес та організаційні типи виробництва	2
3	Практичне заняття Організація трудових процесів і робочих місць. Нормування праці	2
4	Практичне заняття Побудова виробничої структури підприємства. Організація виробничого процесу в часі	2
5	Практичне заняття Організація виробничого процесу в часі (аудиторно-домашня індивідуальна робота №1)	2
6	Практичне заняття Одиначний і партійний методи організації виробництва. Організація потокового й автоматизованого виробництва (аудиторно-домашня індивідуальна робота №2)	2
7	Практичне заняття Організація допоміжних виробництв	2
8	Практичне заняття Організація обслуговуючих господарств	2
9	Практичне заняття Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	2
10	Практичне заняття Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	2
	Разом	20

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка розрахункових індивідуальних робіт за основними питаннями дисципліни.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Організація основного виробництва і трудових процесів			
Тема 1. Організаційні основи виробництва	2	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-5;7]. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді з історії організації виробництва.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Тема 2. Виробничі системи	2	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-3;7;11]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Тема 3. Виробничий процес та організаційні типи виробництва	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарсько-практичному занятті. Джерело [1-3;6;8;23]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 4. Організація трудових процесів і робочих місць	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;15;16; 28]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач

Тема 5. Нормування праці	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;15; 16;28]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 6. Побудова виробничої структури підприємства	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;17; 18;21]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 7. Організація виробничого процесу в часі	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;7;8]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач. 4. Підготовка до виконання індивідуальної роботи №1 «Організація виробничого процесу в часі». 5. Підготовка до захисту індивідуальної роботи №1.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач, захист результатів індивідуальної роботи №1
Тема 8. Одиничний і партійний методи організації виробництва	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті Джерело [1-3;5; 7;8]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 9. Організація потокового й автоматизованого виробництва	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;19; 20]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач. 4. Підготовка до виконання індивідуальної роботи №1 «Організація потокового виробництва». 6. Підготовка до захисту індивідуальної роботи №2.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач, захист результатів індивідуальної роботи №2
Теми 1 – 9. Модульна контрольна робота №1	7	1. Підготовка до МКР №1.	МКР №1
Разом змістовий модуль 1	46		
Змістовий модуль 2. Системи підготовки, обслуговування і проектування виробництва			

Тема 10. Організація допоміжних виробництв	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3; 9; 12; 24; 25]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 11. Організація обслуговуючих господарств	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3; 8; 9; 13; 25; 26]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 12. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3; 9; 10]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 13. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3; 10; 22]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Тема 14. Організаційне проектування виробничих систем	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для підготовки до МКР №2. Джерело [1-3; 26; 28; 29]. 2. Самотестування.	Тестування
Теми 10 – 14. Модульна контрольна робота №2	5	1. Підготовка до МКР №2.	МКР №2
Разом змістовий модуль 2	50		
Разом	96		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальна						Предметно-спеціальні				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
1. Знання принципів, методів і типів ефективної організації виробництва, умов і факторів побудови виробничих процесів у часі і просторі	+	+			+		+	+	+	+	+
2. Розуміння основ раціональної організації трудових процесів		+					+				

3. Знання умов ефективного функціонування систем підготовки, обслуговування і проектування виробництва		+					+				
4. Розуміння методичних прийомів раціоналізації та проектування виробництва		+					+				
5. Уміння організувати основне, допоміжне та обслуговуюче виробництво		+						+		+	
6. Уміння визначати шляхи реалізації досягнень в галузі створення та освоєння нової техніки і технології, обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності виробництва	+	+			+			+	+		+

8. Методи навчання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, виконання індивідуальних завдань).

9. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, контрольні модульні роботи, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми / семінарського (практичного) заняття	Вид роботи / бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1 (заняття 1)			1			1
Тема 2 (заняття 1)			1			1
Тема 3 (заняття 2)		1	1			2
Тема 4 (заняття 3)		1	1			2
Тема 5 (заняття 3)		1	1			2
Тема 6 (заняття 4)		2	1			3
Тема 7 (заняття 4)		2	1			3
Тема 7 (заняття 5)				5		5
Тема 8 (заняття 6)		2	1			3
Тема 9 (заняття 6)		2	1	5		8
Теми 1-9					5	5
Разом змістовий		11	9	10	5	35

модуль 1						
Змістовий модуль 2						
Тема 10 (заняття 7)		2	1			11
Тема 11 (заняття 8)		2	1			7
Тема 12 (заняття 9)		1	1			4
Тема 13 (заняття 10)		1	1			4
Тема 14						
Теми 10-14					5	5
Разом змістовий модуль 2		6	4		5	15
Разом модуль 1		17	13	10	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник.
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки до вивчення дисципліни.
4. Індивідуальні завдання.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Організація виробництва : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі ; С.В. Волошина. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 120 с.

2. Васильков В.Г. Організація виробництва: навч. посіб. / В.Г. Васильков. – К.: КНЕУ, 2003. – 524 с.

3. Волошина С.В. Організація виробництва: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / С.В. Волошина, Н.С. Приймак. - Кривий Ріг: Видавничий дім, 2011. —162 с.

4. Гриньова В.М. Организация производства: підруч. / В.М. Гриньова, М.М. Салун. – К.: Знання, 2009. – 582 с.
5. Кожекин Г.Я. Организация производства: уч. пособ. / Г.Я. Кожекин, Л.М. Синица. – Мн.: НП “Экоперспектива”, 1998. – 334 с.
6. Колосов А.Н. Организация и экономика гибкого автоматизированного производства: уч. пособ. / А.Н. Колосов. – К.: Вища школа, 1991. – 167 с.
7. Курочкин А.С. Организация производства: уч. пособ. / А.С. Курочкин. – К.: МАУП, 2001. – 216 с.
8. Новицкий Н.И. Организация производства / Н.И. Новицкий. – М.: Финансы и статистика, 2001. - 389 с.
9. Организация, планирование и управление деятельностью промышленного предприятия / под ред. С.М. Бухало. – [2-е изд., перераб. и доп.] - К. : Выща шк. Головное изд-во, 1989. – 567 с.
10. Организация, планирование и управление машиностроительным производством : уч. пособ. / Б.Н. Родионов, Н.А. Саломатин, Л.Г. Осадчая и др. ; под общ. ред. Б.Н. Родионова. - М.: Машиностроение, 1989. – 432 с.
11. Петрович Й.М. Организация производства: підруч. /Й.М. Петрович, Г.М. Захарчин. – Львів: Вид-во «Магнолія плюс», 2006. – 400 с.
12. Сачко Н.С. Теоретические основы организации производства / Н.С. Сачко. – Минск: ПРИОР, 1998. – 320 с.
13. Соколицын С.А. Организация и оперативное управление машиностроительным производством / С.А. Соколицын, Б.И. Кузин. – М.: Машиностроение, 1988.- 572 с.
14. Фатхудинов Р.А. Организация производства : учеб. / Р.А. Фатхудинов. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 672с.

Допоміжна

15. Багрова І.В. Нормування праці: навч. посіб. / І.В. Багрова. – К. : Центр навчальної літератури, 2003.- 212 с.
16. Волошина С.В. Економіка праці: Курс лекцій і навчально - методичні матеріали для самостійного вивчення дисципліни : навч. посіб. / Волошина С.В., Чорноморченко Н.В., Чорноморченко І.С. – Дніпропетровськ : Пороги, 2002. -342 с.
17. Как работают японские предприятия : пер. с англ. / под ред. Я. Мондела и др. – М.: Экономика, 1989. – 262 с.
18. Организация и планирование машиностроительного производства: учебн. / под ред. М.И. Ипатова, В.И. Постникова и М.К. Захаровой. - М.: Высшая школа, 1988. – 367 с.
19. Организация и планирование промышленных предприятий (объединений): уч. пособ. / под общ. ред. В.В. Осмоловского – Мн.: Вышэйшая школа, 1978. - 368 с.
20. Организация, планирование и управление деятельностью промышленных предприятий: учебн. / под ред. С.Е. Каменицера, Ф.М. Русинова. – М: Высшая школа, 1984. – 335 с.
21. Организация, планирование и управление промышленными предприятиями: учеб. / Кохман В.Э, Мицкевич В.А., Минеева И.А., Шумов Н.С. – М: Высшая школа, 1982. – 287 с.
22. «Семь инструментов качества» в японской экономике. – М.: Издательство

стандартів, 1990. – 88 с.

23. Справочник цехового економіста / И.И. Грузнов, П.А. Огурцов, В.Ф. Пахтусова, С.Б. Ярославская. – Одесса: Маяк, 1990. – 368 с.

24. Стивенсон В. Дж. Управление производством: пер. с англ. /В.Дж. Стивенсон. – М.: Лаборатория базовых знаний: БИНОМ, 1998. – 928 с.

25. Макаренко М.В. Производственный менеджмент / М.В. Макаренко, О.М. Малахина. – М.: Приор., 1998. – 334 с.

26. Новицкий Н.И. Основы менеджмента: организация и планирование производства (Задачи и лабораторные работы) / Н.И. Новицкий. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 208 с.

27. Смолкин А.М. Организация перестройки на предприятии / А.М. Смолкин. – М.: Экономика, 1991. – 175с.

28. Степанов А.П. Научная организация и нормирование труда в машиностроении. / А.П. Степанов, И.М. Розумов, С.В. Смирнов и др. – М.: Машиностроение, 1984. – 464 с.

29. Шепеленко Г.И. Экономика, организация и планирование производства на предприятии / Г.И. Шепеленко. – Ростов-на-Дону: Март, 2000. – 544 с.

30. Экономическая стратегия фирмы / под ред. А.П. Градова. [2-е изд]. – СПб.: Специальная литература, 1999. – 589 с.

Інформаційні ресурси

31. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

32. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>

33. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>

34. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>